

Forebyggelse af arbejdsskader og ESGrapportering i landbruget

SEGESInnovation P/S

Webinar – mandag den 14. august 2023

SEGES
INNOVATION

Projekt: Fælles fokus på godt arbejdsmiljø i landbruget

STØTTET AF
Promilleafgiftsfonden for landbrug

Program

Introduktion til arbejdsskader i landbruget
Igangværende aktiviteter og fokusområder
ESGrapportering i landbruget
Opsamling og spørgsmål

S

SEGES Innovation P/S

Helle Domino, Arbejdsmiljøchef
T +45 2133 7730
E hbd@seges.dk

Astrid Lovelady, Specialkonsulent
T +45 2464 4736
E assl@seges.dk

Claus Rode, Forretningschef
T +45 2019 4770
E clac@seges.dk

Christina Edstrand, Seniorkonsulent
T +45 4055 9747
E cae@seges.dk

Marianne Norup, Specialkonsulent
T +45 5048 0944
E mano@seges.dk

Per Jørgensen, Arbejdsmiljøkonsulent
T +45 5046 9410
E perj@seges.dk

Vi har fokus på og skaber

- Attraktive arbejdspladser, der tiltrækker og fastholder gode medarbejdere
- Gode fortællinger for erhvervet
- Hjælp til at fastholde gode/dygtige medarbejdere
- Plads til både familie- og arbejdsliv, work-life balance
- Bæredygtige landbrug, der prioriterer at udvikle, fastholde og rumme alle medarbejdere – centrale faktorer i ESG
- Indsatser, der fremmer verdensmål 3: mental sundhed og trivsel, samt 8: anstændige job med lige muligheder

Vi har ekspertviden inden for Arbejds miljøloven

om ergonomi, biologi, kemi og det fysiske og psykosociale område, herunder:

- dit lovpligtige ansvar
- personlig sikkerhed
- kulturmødet
- trivsel
- sikkerhedskultur
- kommunikation
- formelle krav
- risikovurdering
- APV

Vi leverer

- Undervisning
- Digitale løsninger
- Innovative værktøjer
- Formidling af ny viden
- Løsninger til forebyggelse
- Projektledelse, projektdeltagelse
- Input til erfagrupeer, internationale som danske
- Deltagelse i relevante events for arbejdsmiljø i landbruget
- Uddannelse af landbrugets arbejdsmiljørepræsentanter

Vi samarbejder med

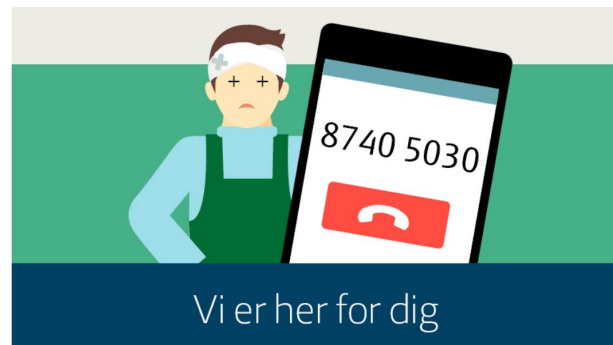
- Landmænd
- Ansatte
- Jobcentre
- Myndigheder
- DLBR og L&F
- Landbrugsskoler
- Finansielle institutter
- Forsikringselskaber
- Forskningsinstitutioner
- Leverandører/Aftagere
- Arbejds markedets parter
- Internationale virksomheder

**Vi arbejder for attraktive arbejdspladser i landbruget
– og for at få dig sikkert hjem fra en god arbejdsdag**

SEGES
INNOVATION

Hjælp at hente

SEGES
Innovations nye
hotline for
tilskadekomne

Lokale DLBR
virksomheder

Kontaktliste
[kontaktliste_anmelde_arbejdsulykke.pdf](#)
([landbrugsinfo.dk](#))

Arbejdstilsynet

Anmeldte arbejdsulykker i landbruget – et fald!

- dødsulykker ~5 hvert år
- alvorlige ulykker stabiliseres
- fald i øvrige arbejdsulykker (< 3 uger)

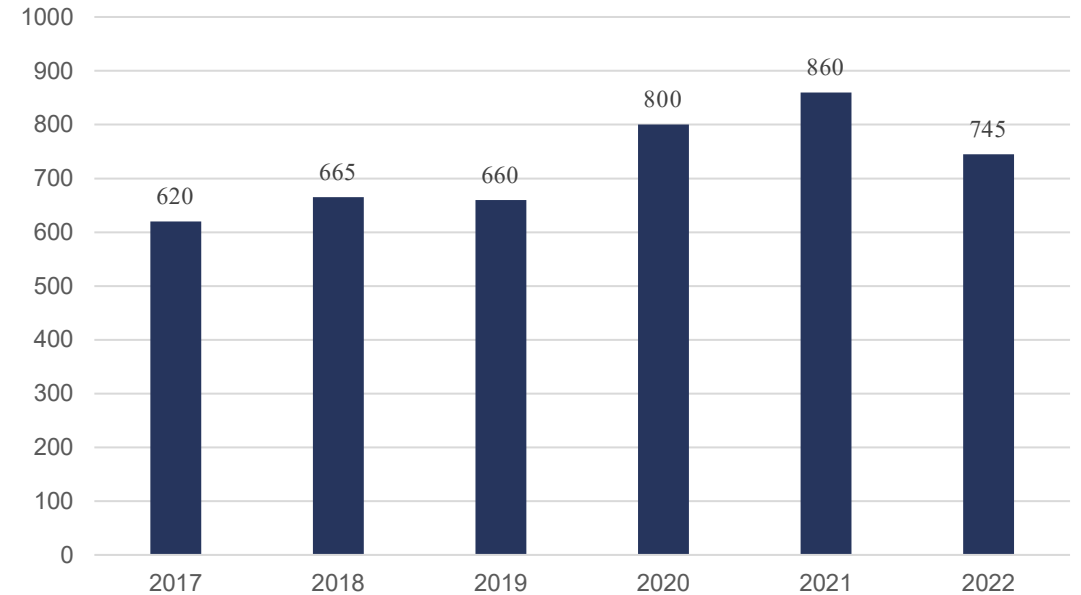
Tabel 3: Anmeldte arbejdsulykker 2017-2022 inden for landbruget fordelt på dødsulykker, alvorlige arbejdsulykker* og andre arbejdsulykker

Alvorlighed	Registreringsår, tekst (4 cifre)						I alt
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
1 Dødsulykker**	5	5	5	5	5	5	30
2 Alvorlige arbejdsulykker (=> 3 uger)	245	240	220	295	320	310	1630
3 Øvrige arbejdsulykker (< 3 uger)	295	335	335	400	450	365	2180
9 Skadens følger uoplyst	70	85	100	95	80	70	500
I alt	620	665	660	800	860	745	4340

*) Alvorlige arbejdsulykker er ulykker med forventet arbejdsdygtighed på 3 uger eller mere.

***) Afrunding medfører, at der står 5 i alle kolonner. Antallet af dødsulykker varierer årligt mellem 3 og 7 tilfælde.

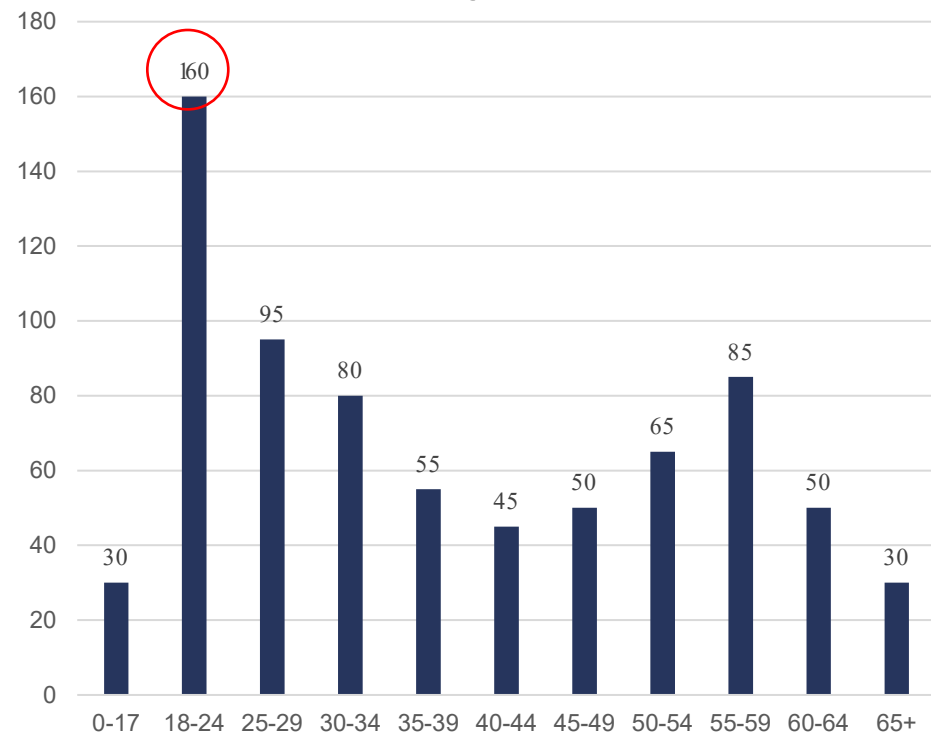
anmeldte arbejdsulykker 2017-2022, landbrug

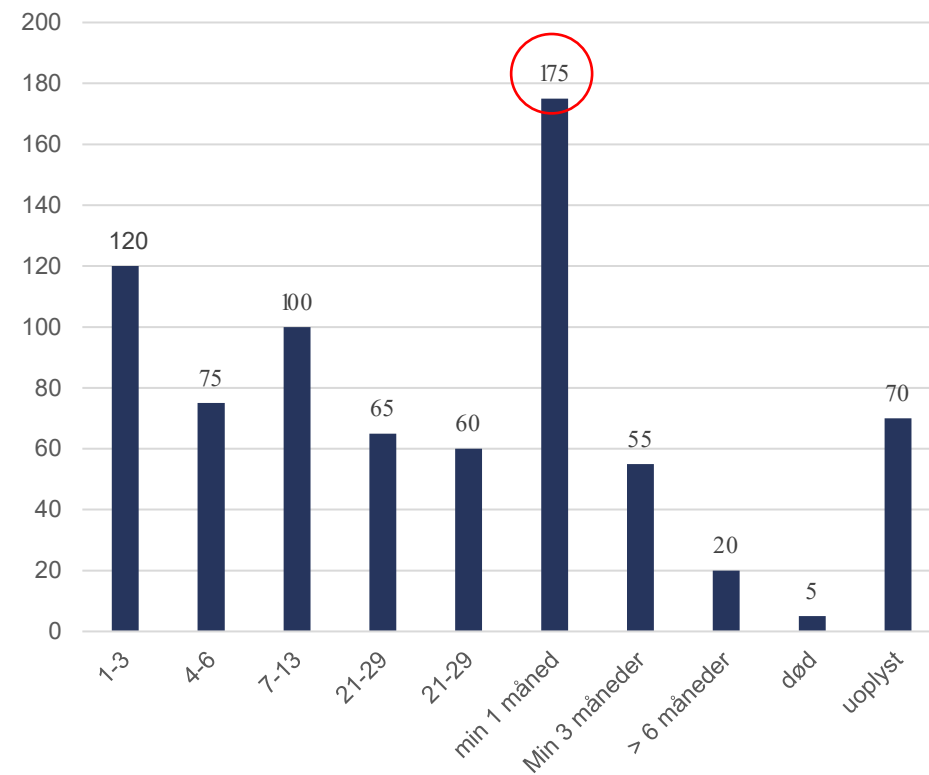
43 danskere mistede livet, mens de var på arbejde i 2022. Det er det højeste antal dødsulykker i 14 år. Det viser en opgørelse fra Arbejdstilsynet.

I 2022 blev der registreret det højeste antal arbejds- og dødsulykker på jobbet i mange år, men lige i landbruget er udviklingen modsat.

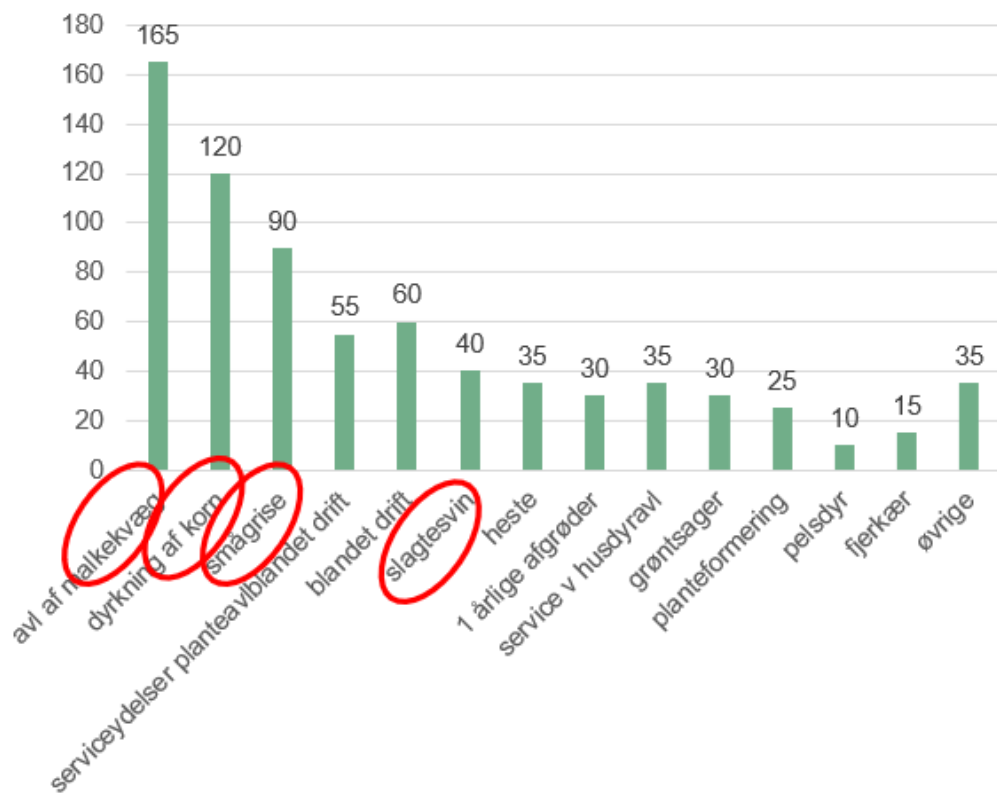
Anmeldte arbejdsulykker i forhold til alder, 2022

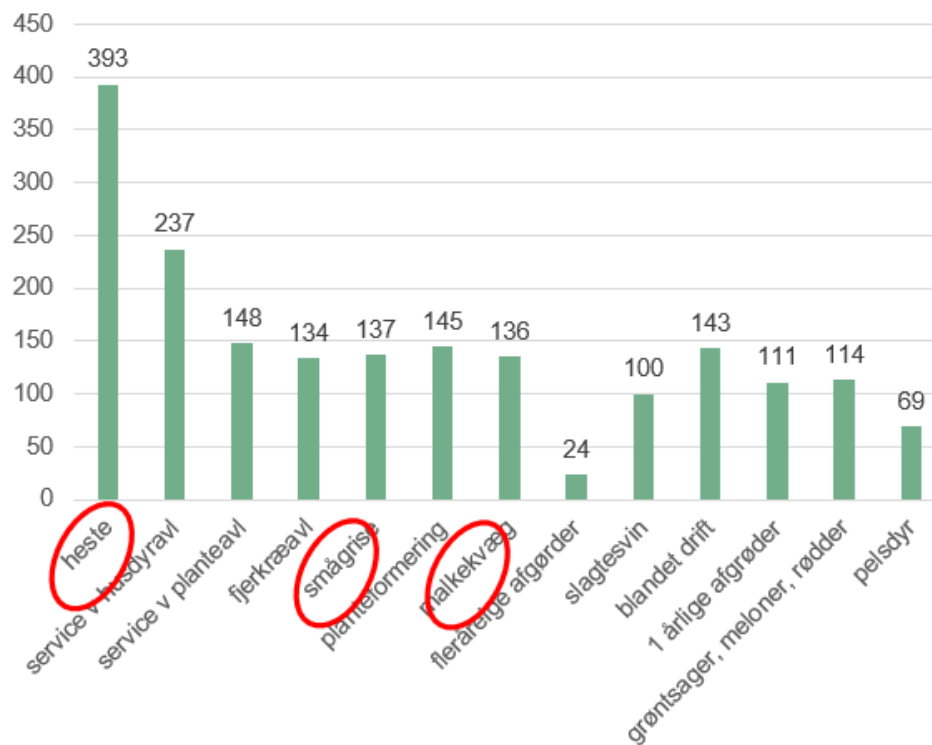
Antal sygedage, 2022

Antal anmeldte arbejdsulykker fordelt på
brancher, 2022

Ulykkersincidens beregnet på 10.000
beskæftigede i branchen, 2022

Stigende internationalisering af arbejdspladserne i landbruget

- 2020: 51% af medarbejderne på griseproduktioner var internationale medarbejdere, mens det gjaldt for 45% af medarbejderne på kvægproduktionerne (Danmarks Statistik)
- Flest internationale medarbejdere fra Ukraine og Rumænien, men nu også flere fra afrikanske og asiatiske lande (særlig praktikanter)
- **Udfordringer for sikkerheden og arbejdsmiljøet kan være:**
 - Sprogbarrierer
 - Ikke vant til et stort fokus på sikkerhed fra hjemlandet
 - Stressende arbejdsforhold og følelse af isolation
 - Udfordret samarbejde mellem danske og internationale kolleger
 - Kender ikke til forsikring og procedurer efter arbejdsulykke
 - Frygt for at rapportere arbejdsulykke- og har svært ved kommunikationen med forsikringselskabet
 - Vil ikke til læge i Danmark

Systematisk arbejdsmiljøledelse

- Det første skridt
- Små skridt- udvælg
- Rollemode- gå foran
- Dit ansvar
 - inddrag, uddeleger, opbyg kompetence
- Systematik- hent hjælp i værktøjer
- Ongoingfokus – ingen quickfix

Arbejdsmiljøledelse i landbruget

...helt enkelt

Dine kolleger siger:

- "vi har fået talt om nogle ting, som vi ellers aldrig ville få talt om"
- "vi føler os langt mere som en enhed – før passede vi mere hver sit"
- "måden at angribe forholdene er fint – det skal være enkelt og ikke for kompliceret"

Systematisk arbejdsmiljøledelse

Årlig arbejdsmiljødrøftelse (BAU jord til bord)

- 50 virksomheder
- Webinar, erfamøder, på kongresser, på skoler

Agenda:

- Hvad er drømmen (arbejdsgivers vision)?
- Hvilke konkrete mål for det kommende år?
- Hvordan skal vi samarbejde om de fastsatte mål?
- Vurder om vi nåede foregående års mål?
- Vurder om vi mangler viden (kompetenceudviklingsplan)?

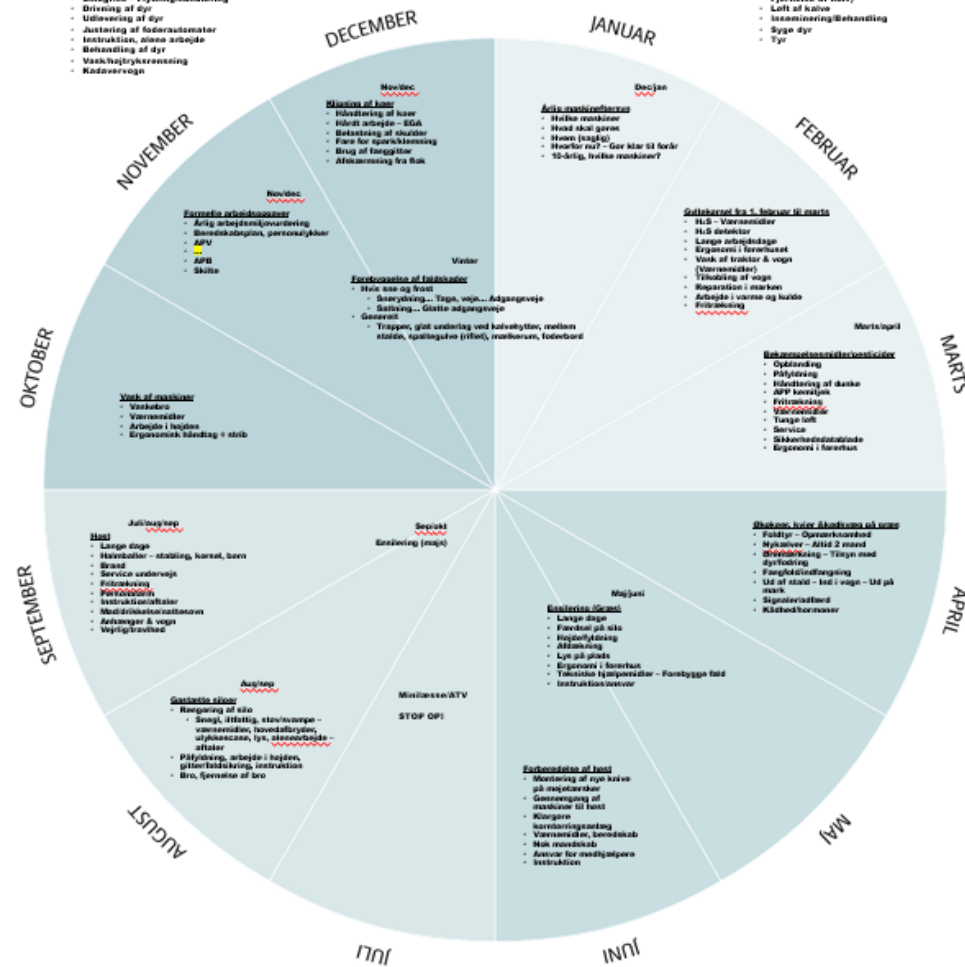
I STALDENE

Grønlands

- Støtte til MKSA
- Tælling af gylkanaler - Gødseltekter
- Dose
- Smågræs - Flytning/håndtering
- Drivning af dyr
- Udlevering af dyr
- Austaring af foderautomater
- Instruktion, smaa arbejde
- Behandling af dyr
- Vask/hygjeregning
- Kødovervåg

Kommunale

- Måling (EGA, yverbetændelse, rengøring)
- Drivning af dyr
- Kildesortering
- Myktiltætte + kalve (Forebygge kødsvingefeber, fjernelse af kalv)
- Løft af kalve
- Isenning/Behandling
- Syge dyr
- Tyr

Kemisk risikovurdering

Færre skal komme til skade, eller udvikle erhvervssygdomme pga. kemi.

Kemisk risikovurdering skal udarbejdes for al faremærket kemi og hvor der er risiko for udvikling af kemiske stoffer.

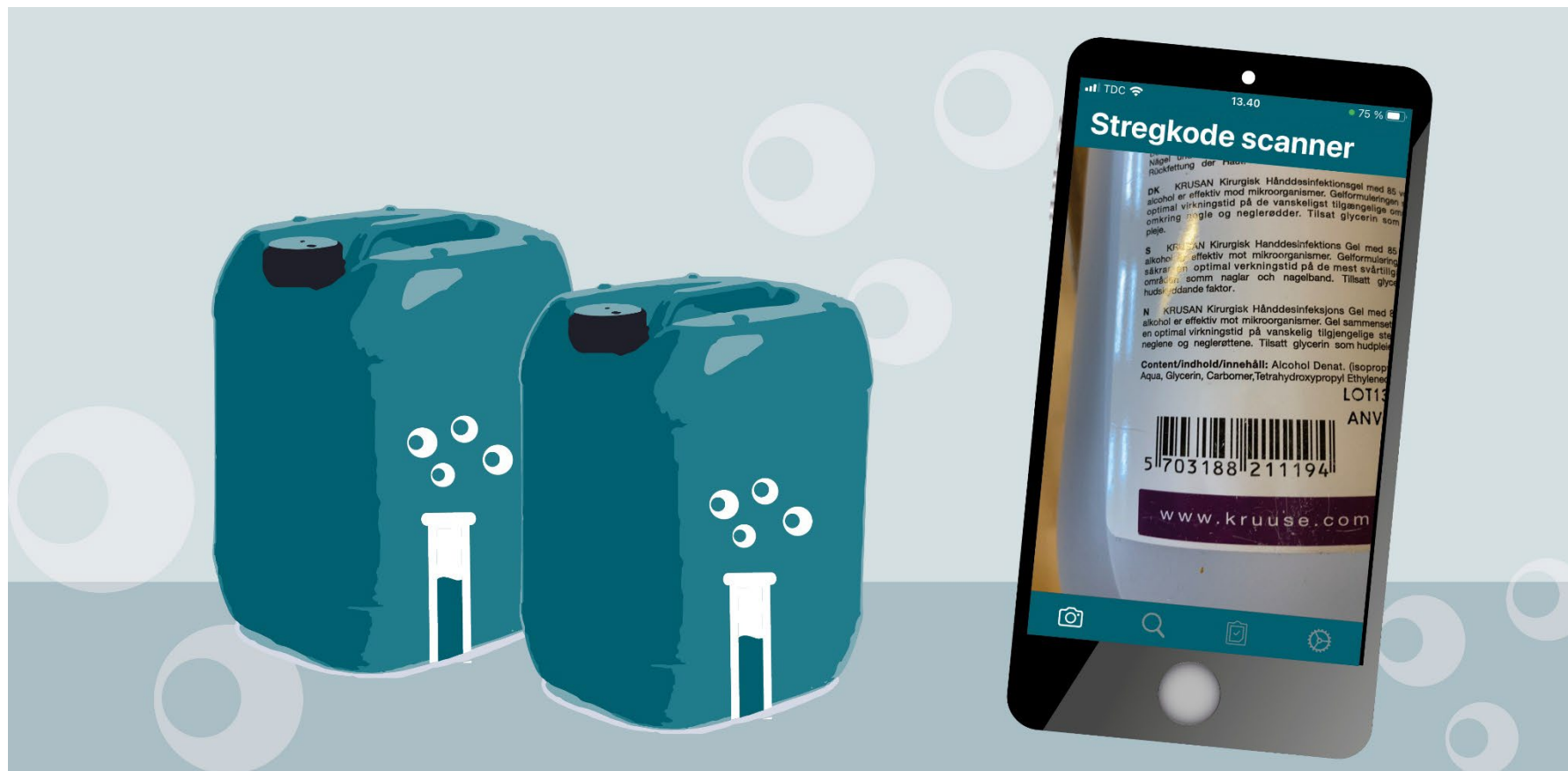

Afløser APB og kalder på mere fokus på instruktion

App skal hjælpe arbejdsgivere og deres medarbejdere, med let at få, den nødvendige viden om, hvilke kemikalier/kemiske risici de står over for

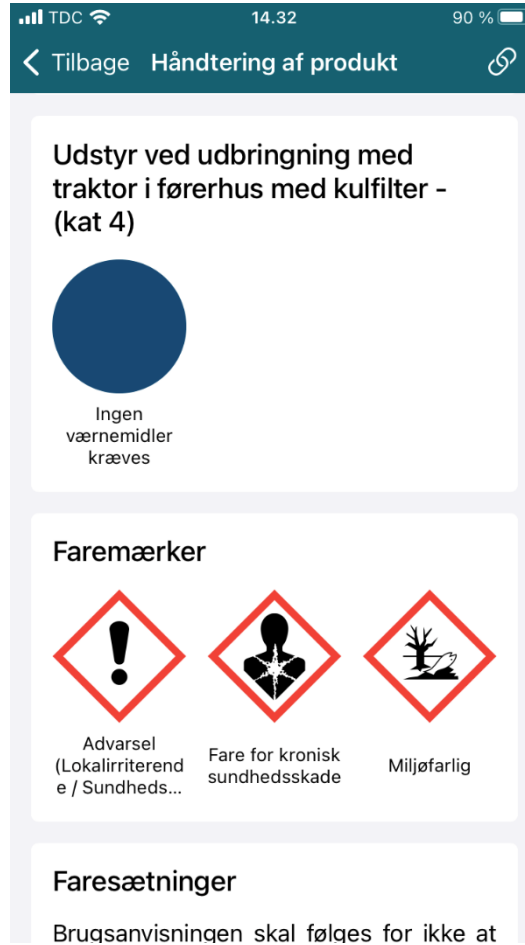
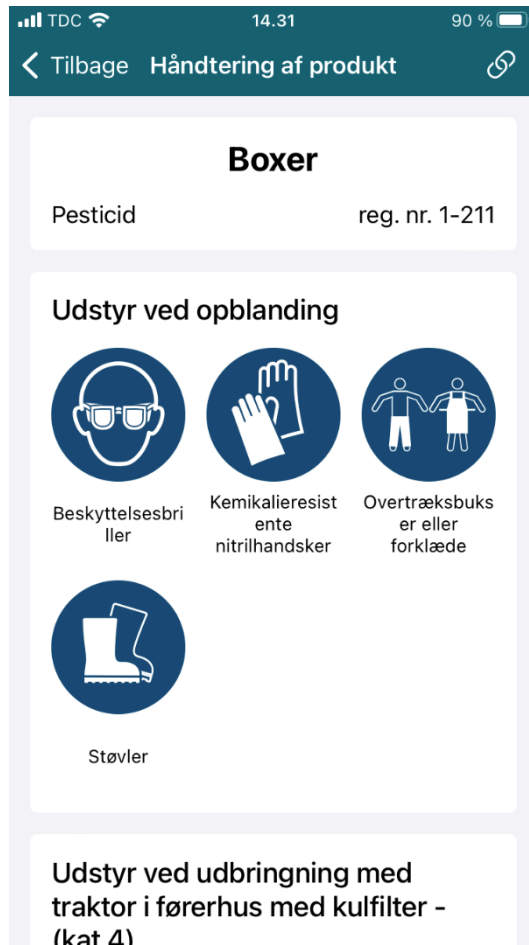
Scan stregkoden på faremærket kemi og få svar på hvilke værnemidler der skal anvendes og hvilke risici der er ved håndtering af midlet

CRiska: ChemicalRiskAssessment Mere info: <https://www.seges.dk/da>

[dk/software/plante/criska?utm_source=landbrugsinfo&utm_medium=artikel&utm_content=agromekstars&utm_campaign=criska](https://www.seges.dk/da/software/plante/criska?utm_source=landbrugsinfo&utm_medium=artikel&utm_content=agromekstars&utm_campaign=criska)

Skærm ved scanning af midlet Boxer, link til sikkerhedsdatabladet findes i øverste højre hjørne

Kurser - kemisk risikovurdering samt obligatorisk uddannelse

kemi-kursus – 3 moduler

- Modul 1: [Online hjemmefra](#)
- Modul 2: [E-læring om værnemidler](#)
- Modul 3: [Kursusdag i Skejby](#)

Kurserne opfylder kravene til den supplerende undervisning, som AMR *skal* tilbydes årligt.

SEGES Education udbyder følgende kursus inden for arbejdsmiljø:

Den lovpligtige arbejdsmiljøuddannelse

Tilpasset jordbruget:

- nyvalgt arbejdsmiljørepræsentant
- arbejdsmiljørepræsentant eller leder i en arbejdsmiljøgruppe
- interesseret i godt og sikkert arbejdsmiljø i din virksomhed

<https://www.seges.dk/dadk/kurser-og-uddannelser/arbejdsmiljoe>

Samarbejde med forsikringssselskaber

Fokus på konkrete ulykke

analyse, læring, optimeringer, løsninger, forebyggelse, beredskab, information

KLAR BESKED OM ULYKKEN

- 1 Beskriv situationen og det, der pludseligt skete.
- 2 Find derefter alle de elementer, der indgik i beskrivelsen. Sæt kryds.
- 3 Først nu er I klar til at tale om løsninger for hvert afkrydset element.
- 4 Vælg den/de løsninger, der skal sættes igang, og aftal opfølgning.

Færdsel og adgang

- Højde/dybde
- Farlige områder - f.eks. tank
- Høj fart/udsyn
- Opmærksomhed
- Kørende og gående samme sted

Selve stedet

- Plads nok/indretning
- Glat/kanter/skråning
- Lys nok
- Oprydning/rengøring

Håndtering/løft & bæring

- For tungt/stort
- Glat/uden håndtag
- Vrid i ryggen/arbejdsstilling
- Levende byrde
- Hjælpemidler

Orden og systematik

- Planlægning/tidspres
- Faglige kompetencer
- Eftersyn og kontrol
- Akutte/ukendte opgaver
- Vejret/omgivelsers påvirkning

Redskaber og maskiner

- Sikkerhedsanordninger
- Fejlbetjening
- Maskinfejl
- Støj/støv/spærre udsyn

Vedligehold

- Bygninger
- Maskiner
- Andet udstyr

Kemi og biologi

- Smittefare
- Indånding
- Berøring
- Egnede værnemidler

Dyrs adfærd

- Uro/trusler
- Kendskab til dyret
- Sygdom/smerte

Adfærd/samarbejde

- Opmærksomhed
- Øjenkontakt
- Klare aftaler
- Samarbejde
- Instruktion/viden
- "Usårlig"/tager chancer

AgriSafety

SEGES

Forebyggelse målrettet den enkelte bedrift og bedriftstørrelse

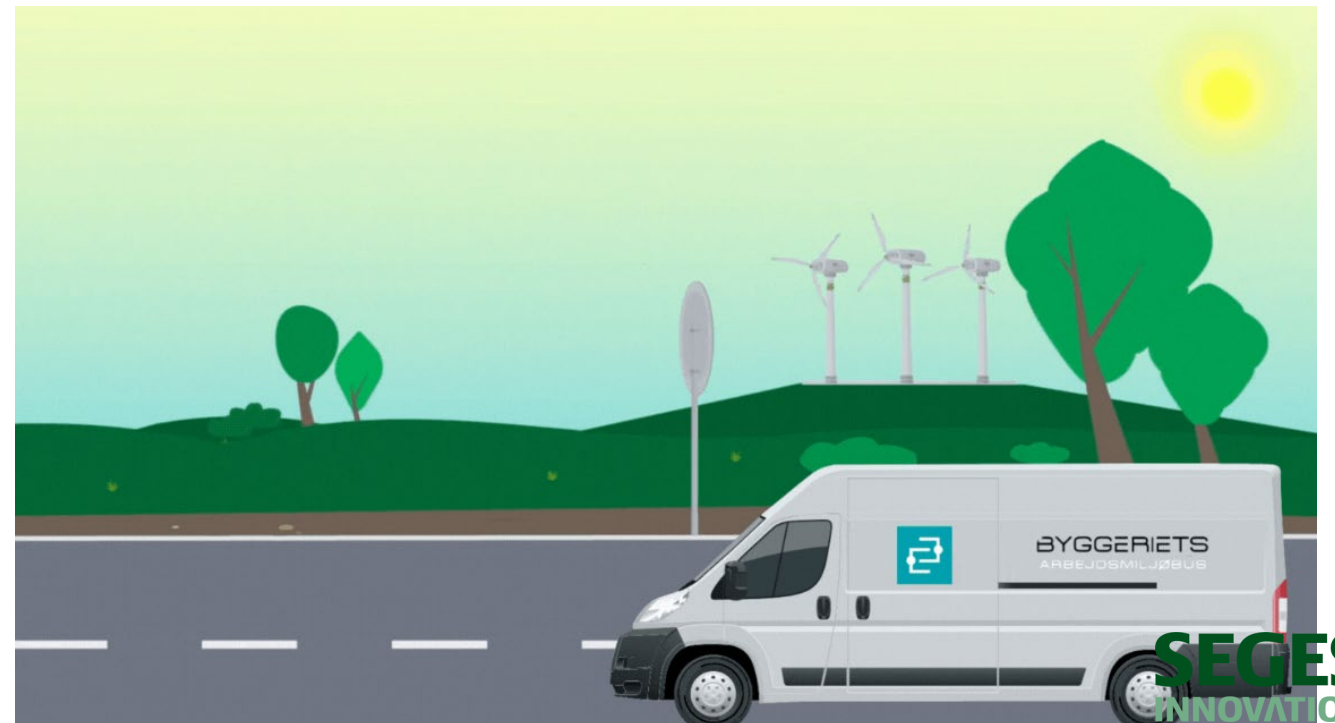
- sikkerhedsrundering,
- årlig arbejdsmiljødrøftelse,
- etablereamo-organisation

Hvorfor skal arbejdsgiver prioritere tid til disse indsatser?

Indsats i pipeline Inspireret af BAMBUS – byggeriets indsats

- Systematisk hjælp/sparring med landbrug
- Fælles indsats- opbakning blandt interessenter

Udvidet med mærkningsordning

Anvendeligt til:

- Dokumentation af man er med i ordning
- Har fokus på arbejdsmiljø
- Benyttes ved rekruttering/markedsføring
- I ESGrapport

1. Ansættelsesforhold
2. Systematik i arbejdet med arbejdsmiljø
3. Trivsel, motivation og social kapital
4. Sundhed - Systematisk forebyggelse af fysisk nedslidning
5. Sundhed – systematisk forebyggelse af erhvervssygdomm

Pointafhængigt– inspireret af ARLAs klimatjek

Initiativ	point	Dato/år	Dokumenteret (eksempler)
Ansættelsesforhold (skal det hele med overhovedet?)			
Er der udarbejdet personalehåndbog	2		upload
Er der afholdt MUS med alle	2		
Er velfærdsforanstaltninger vedligeholdt (personale- rum, toilet og omklædning)	2		
Sundhedsforsikring	2		tilkøbt
Pension	2		Ved hvor
Delscore (max 10)			
Systematik i arbejdet med arbejdsmiljø			
Er der udført APV (hvert 3. år)	5		
Er APV handlingsplanens punkter afviklet	5		
Er der foretaget risikovurdering	5		Hvem/hvor ofte
ER der udført årlig arbejdsmiljødrøftelse	5		Faciliteret?
Bliver der arbejdet fokuseret med målene	5		eksempler
Er der udført eftersyn på maskiner	5		
Er der udarbejdet oplæringsplan for elever/nyansatte	5		
Instrueres elever/nyansatte struktureret	5		hvem
Lærer I systematisk af næved-hændelser	5		Hvordan, hvilke
Analyserer I arbejdsulykker	5		Hvordan, hvilke
Deltagelse i kurser/møder om arbejdsmiljø?	5		
Har I valgt arbejdsmiljørepræsentant/amleder	5		
Har amrep/leder gennemført obligatorisk kursus	5		
Har amrep/leder tilbud efteruddannelse (2 dage årligt)	5		
Deltager I i online møder/webinarer om arbejdsmiljø	5		
Følger I www.facebook.com/agrisafety , AT nyheds- mail, BAUs nyhedsmail	5		
Har du udført kemisk risikovurdering på kemi, olie, ma- ling, desinfektionsmidler	5		
Har du udført kemisk risikovurdering på arbejdsopga- ver hvor kemi kan afgives (gylle, højtryksrensning mm	5		
Delscore (max 30)			

ESGreenTool Report

ESG – Generelt

Hvilke virksomheder er omfattet, og hvornår træder reglerne i kraft? (Dansk Industri)

- Fra **2024** skal alle børsnoterede virksomheder med mere end 500 ansatte samt pengeinstitutter, realkreditinstitutter og forsikringsselskaber rapportere på bæredygtighed inden for ESG
- Fra **2025** skal alle virksomheder – både børsnoterede og ikke børsnoterede med over 250 ansatte rapportere på bæredygtighed.
- I **2026** vil de resterende børsnoterede virksomheder blive omfattet, med undtagelse af ~~små~~ virksomheder.

Sammenhæng imellem EU lovgivning / krav og ESG rapportering

- Corporate Sustainability Reporting Directive (**CSRD**) danner den lovgivningsmæssige ramme
- European Sustainability Reporting Standard (**ESRS**) giver specifikke standarder, som virksomhederne skal følge inden for denne ramme.
- **ESG** er kernen i, hvad ESRS søger at adressere.

Området er under konstant udvikling.....

ESG- Definition

E – Environment (Miljø)

ENVIRONMENT

Klimarisikovurdering
Energieffektivitet
Vandforbrug

Biodiversitet
Udledning af drivhusgasser
Forurening

Affaldshåndtering

S– Social (Samfund)

OCIAL

Arbejdsforhold
Sikkerhed
Trivsel

Socialt ansvar
Omdømme
Lighed og diversitet

Lokale fællesskaber
Dyrevelfærd

G– Governance (Ledelse)

OVERNANCE

Forretningsetik
Økonomi
Ledelse

Risikostyring
Donationer og lobbyisme
Direktionspligter og aflønning

Korruption og bestikkelse
Gennemsigtighed

ESG– Hvad er?

ENVIRONMENT (MILJØ)

Klimarisikovurdering
Energieffektivitet
Vandforbrug

Biodiversitet
Udledning af drivhusgasser
Forurening

Affaldshåndtering

SOCIAL (SAMFUND)

Arbejdsforhold
Sikkerhed
Trivsel

Socialt ansvar
Omdømme
Lighed og diversitet

Lokale fællesskaber
Dyrevelfærd

GOVERNANCE (LEDELSE)

Forretningsetik
Økonomi
Ledelse

Risikostyring
Donationer og lobbyisme
Direktionspligter og aflønning

Korruption og bestikkelse
Gennemsigtighed

ESGreenTool Report

Hvorfor har vi udviklet ESGreenTool rapporten?

- Der vil over tid komme krav til at landmanden skal afrapportere på tiltag i forhold til ESG
- ESGreenTool Report kan både inspirere til nye tiltag og fastholde igangværende tiltag

Motivation udefra

- Bank & Finans ønsker fremover at se en bæredygtig udvikling af bedriften. Det er ikke kun økonomiske målepunkter
- Fødevarer og ingrediensvirksomheder ønsker som aftagere af landmandens produkter, at de lever op til egne standarder
- Øget politisk pres og pres fra samfundet imod landbruget

ESGreenTool Report giver landmanden en simpel afrapporteringsmulighed

ESGreenTool Report – Indhold / Sociale forhold

KLIMA	+
NATUR OG BIODIVERSITET	+
VANDMILJØ OG LUFTKVALITET	+
MARKJORDENS FRUGTBARHED	+
HUSDYRENES SUNDHED OG VELFÆRD	+
ØKONOMI	+
OPTIMAL RESSOURCEANVENDELSE	+
LEDELSE	+
ARBEJDSFORHOLD	+

ESGreenTool Report – Indhold

[Gå til rapport....](#)

ESGreenTool Report

Håb for fremtiden

- Landmanden kommer i gang med at lave bæredygtige tiltag på bedriften. For deres skyld og vores.
- At de kommer til at indrapportere tiltag og planlagte forbedringer
- Bedrifterne bliver bedre rustet til at imødekomme snarlige krav om nedbringelse af CO2 udledningen
- Vi håber I kan hjælpe med at skabe forandringen?

Værktøj til at måle arbejdsforhold:
[S'et i ESG: Få et værktøj du kan måle arbejdsforhold på i din virksomhed \(landbrugsinfo.dk\)](#)

Tak for opmærksomheden

Opsamling

Spørgsmål?